

HET KIND IN MIJ

MELISSA SKAYE

*In liefdevolle herinnering aan Wilma Hogervorst
Enthousiast lezer en groot kattenliefhebber
Nooit te veel eer voor jou.*

*En voor Ineke van der Jagt
Je wist me vaak blij te verrassen, lief mens.*

Jullie worden ontzettend gemist.

Uitgeverij Necker | Noordwijkerhout

PROLOOG

HEDEN

ZONDAGOCHTEND 23 AUGUSTUS 2020

Ze kreeg geen lucht. Er drukte iets op haar borst wat ze wilde wegduwen, maar haar armen voelden als lood. Haar ogen kreeg ze maar niet open. Ze zat in een afgrijselijke nachtmerrie en worstelde om wakker te worden. Kou drong door tot diep in haar botten. Een zinderende paniek overviel haar omdat ze het besef kreeg dat ze niet sliep en ze niet wist waar ze was.

Om haar heen domineerde een drukkende stilte, ze hoorde alleen vaag het kloppen van haar hart. Er was hier geen zuurstof. Ze stikte, haar lichaam schokte, ze hapte naar lucht en haar mondholte liep vol met een korrelige substantie waardoor haar keel volledig dichtsloeg. Een explosie achter haar oogleden volgde. Haar lichaam schokte harder, zat in de laatste reserve. Met een enorme oerkracht kreeg ze eindelijk beweging in haar lichaam en ze stootte ongenadig hard haar hoofd. Met beide handen duwde ze uit alle macht nu daartegenaan en wist iets dat koud, groot en zwaar was net voldoende opzij te krijgen zodat ze kon zitten. Kokhalzend en met wijd open mond stuurde ze zuurstof door haar longen, terwijl ze probeerde te verwerken dat ze met haar onderlichaam in de aarde lag. Ze trok haar benen opzij, klauterde verder omhoog en hoestte aarde uit haar keel, mond en neus. Ze eindigde op handen en knieën, al leek alles in slow motion te gaan. Haar ogen prikten en traanden, snot droop uit haar neus en ze veegde een aantal keer met haar onderarm over haar gezicht. Ze haalde haar neus op. Aangezien de tranen bleven komen had het wegvegen geen effect.

Een lange tijd bleef ze bewegingsloos op haar knieën zitten, kij-

kend naar het graf waaruit ze zich had weten te bevrijden, ze probeerde te begrijpen wat er met haar was gebeurd. De onbegrijpelijke, verpletterende waarheid drong tot haar door: ze was levend begraven. De ijzeren plaat waar ze met haar hoofd tegenaan was geknald, had als deksel gediend. Omdat haar keel droog was, slikte ze elke vier seconden en was ze misselijk door de aardse smaak in haar mond. Een hoestbui, gevolgd door een zere keel en gelukkig wat speeksel waardoor ze haar keel een beetje wist te smeren. Traag keek ze om zich heen. Een paar meter bij haar vandaan lag een schep. Zwak zonlicht scheen door de wolken, een opkomende bries trok aan haar haren. Gevoelsmatig was het heel vroeg in de ochtend, ze had zicht, al wist ze niet waar ze was. Bomen omsloten haar, her en der lagen stalen rasters en er staken ijzeren staven uit de grond. De perfecte plek als je niet wilde dat iets of iemand werd gevonden. Ze kon overal wel zijn. Ze kalmeerde door zich te focussen op haar ademhaling.

Ze had veel pijn aan haar linkerhand en zag dat haar pink in een rare hoek stond. Hij was duidelijk gebroken. Haar knokkels waren geschaafd, haar gezicht voelde aan alsof ze tien rondes in een boksring had doorgebracht en had verloren. Met de vingers van haar rechterhand woelde ze door de aarde rond het graf. Dat het zo los was, was haar geluk, anders had ze nooit uit haar graf kunnen ontsnappen. Het was nog steeds surrealistisch stil om haar heen. Geen voetgangers, geen fietsers, geen auto's, geen stemmen. Ze voelde aan haar achterhoofd en siste door de stekende pijn. Dat was een flinke bult. Ze sloot haar ogen. Haar hoofd klopte ongenadig, de flitsen achter haar oogleden verergerde. Dit was nog erger dan die ene keer dat ze zich te buiten was gegaan aan gin-tonics en ze urenlang last hield van een bonkende pijn in haar schedel. Zo'n keer dat je riep dat je nooit van je leven nog eens dat drankje zou nemen. Gelul, natuurlijk nam ze het gelijk aan toen haar vriend een week later er een voor haar bestelde. Haar hart sprong op bij de gedachte aan haar grote liefde, daarna volgde een steek in haar borst, zodra ze zich iets herinnerde dat hij eens had gezegd: De mens is het enige wezen dat weet dat hij alleen is. Ze was hier alleen.

De rillingen die haar overvielen kwamen niet louter door de kou. Ze keek naar haar kleding: de spijkerbroek en het shirt dat ze gisteren zelf had aangetrokken. Haar zakken waren leeg. Ze droeg geen jas.

Langzaam kwamen de herinneringen terug. Een klap op haar achterhoofd. Ze had iets afgrijselijks ontdekt en die wetenschap had haar hier doen belanden om haar de mond te snoeren. Iemand had haar levend begraven, al zou diegene gedacht hebben dat ze nu dood was. Of niet? Meer tranen vermengden met de aarde op haar gezicht, toen er beelden terugkwamen. Ze was op de doos van Pandora gestuit en ze dacht: karma kent veel namen, maar hiervoor komt de duivel je halen.

Ze wilde net op gaan staan toen haar hersenen plotseling door-
kregen waar haar ogen naar keken. Twee gedeeltelijke witte vingers, verstijfd in hun poging naar vrijheid te graaien. Ze kwam uit haar starre positie, dook naar voren en groef met negen vingers tegelijk.

SKYE KONING

ZATERDAG 27 JULI 2019, HOORN, NOORD-HOLLAND
WOONZORGCENTRUM AVONDLICHT

1

Skye omsloot met beide handen haar vaders gezicht, kuste zijn voorhoofd en sloot haar ogen. Wat ze er wel niet voor over zou hebben om eens een kus terug te krijgen of een simpel kneepje in haar hand. Haar leven was een beetje donkerder zonder hem erin. Hij ademde dan wel, maar hij was er niet.

Zolang ze zich kon herinneren, was hij niet aanspreekbaar. Vanaf haar vierde ging ze wekelijks met haar moeder naar het woonzorgcentrum. Hij lag in bed, staaarde omhoog, kwijl liep over zijn kin. Hij lag niet meer in coma, soms leek hij hun stemmen te horen, maar meer dan zijn ogen wijder openen en naar lucht happen deed hij niet, hoe vaak Skye hem ook riep. Eigenlijk kende ze hem en hoe hij rook niet. Ze kende alleen maar de geur van het woonzorgcentrum die in zijn huid en haar was gedrongen. Op foto's en filmpjes van vroeger kon ze hem zien lachen, genietend van het leven met Skye als baby in zijn armen. Donker haar, nog niet zo grijs doorschoten als het nu was. Altijd als ze naar die foto's en video's keek, zocht ze naar iets, al wist ze niet wat. Misschien naar een antwoord waarom ze hem moest missen? Rouwen is geen rechte lijn, dat begreep ze maar al te goed.

Avondlicht lag gelukkig maar zo'n twaalf minuten van haar huis vandaan. 'Weet je, pap,' zei ze en ze hield zijn warme hand tegen haar wang, 'ik hou van mam en ze wil alleen het beste voor me als ze zegt dat ik moet doorstuderen. Het stomme is dat ze niet doorheeft dat ik het beste al heb als het om een carrière gaat.' Na het mbo had ze geen zin gehad om verder te gaan studeren, hoe teleurgesteld

haar moeder ook was. Ze was tweeëntwintig, had een eigen auto, een geweldige vriend en een baan bij Miranda's Bloemisterij. Ze had een passie voor het maken van kleurige boeketten en dat had Miranda Sanders, eigenaresse van de bloemisterij, al snel door toen Skye daar stage had gelopen.

Ze keek naar zijn blauwe ogen, die nietszeggend omhoog staar- den. 'Misschien heb ik het wel van jou dat ik zo dol op bloemen ben. Mam vertelde me dat jij vroeger geen tuinman wilde, omdat je de planten veel liever zelf verzorgde.'

Het was vrij moeilijk een eenzijdig gesprek te houden. Haar blik focuste op zijn baardstoppels. Rossig, zilver en donker. Het was een mooi kleurenpalet. 'Het is zo fijn om jou op foto's te zien. Hoe je in de tuin bezig bent, hoe je een glas wijn omhooghoudt en met mama proost.' Ze voelde haar ogen prikken. 'Ik mis je, pap, ik mis de man die ik nooit heb leren kennen.'

Op dit punt van haar leven had ze echt haar vader nodig. Hij was fysiek niet in staat om haar te helpen, luisteren kon hij echter als de beste. 'Pap, het is net alsof ...' Nee, niet doen, sprak ze zichzelf toe. Hoe graag je het ook kwijt wil, bij papa moet je positief en niet ego- istisch zijn. Bijna had ze gezegd: Het is net alsof ik begluurd word, ik nooit alleen ben, er telkens iemand is.

Ze staaarde naar het vaasje met rode gerbera's dat ze had meege- nomen en was zo in gedachten, dat ze het schorre gekras eerst niet hoorde. Pas toen ze begreep dat het geluid uit haar vaders mond kwam, de mond die al achttien jaar niet had gesproken, schoot ze overeind en boog over hem heen.

'Papa, wat zei je?' Haar hart hamerde in haar borstkas, ze werd bloednerveus en draaierig. Haar wangen gloeiden alsof iemand een brandende kaars bij haar gezicht hield. Ze moest zich inhouden hem niet door elkaar te schudden. In plaats daarvan aaide ze over zijn wang. 'Pap, zeg dat nog eens?'

Zijn mond was gesloten, zijn ogen staaarden in het niets. Voor een moment dacht Skye dat ze zich had vergist, tot de echo van zijn krakende stem tot haar doordrong.

Ik niet.

2

Skye wachtte ongeduldig tot de elektronische ijzeren poort in het hek openging en zette gehaast haar auto op de oprit. Dit nieuws wilde ze niet telefonisch aan haar moeder vertellen. Mam gaat uit haar dak als ze dit hoort! Ze rende naar binnen terwijl ze luid haar moeder riep. Ze struikelde over de drempel van de keuken, hervond haar evenwicht en keek naar haar moeder die rustig aan de eettafel zat en mee neuriede met een nummer van Amy Winehouse op de radio.

Haar stem sloeg over terwijl ze haar moeder bijpraatte. 'Ik wist niet wat me overkwam toen hij "ik niet" zei, het was zó geweldig! Toen de arts hem onderzocht zei hij niets, maar ik weet zeker dat dit het begin van herstel is.'

Anita Koning schudde haar hoofd, legde haar mobiel op tafel en glimlachte vreugdeloos, wat voor Skye een schok was. 'Ik ben bang dat je iets wilde horen, om het even wat.'

In gedachten hadden ze samen door de keuken gedanst en iedereen gebeld die ze kenden. 'Geloof je me niet? Mam, spring, juich! Al die jaren stilte, het is een wonder, het is magisch. Dokter Veenstra zei ...'

'Je koestert valse hoop, Skye.'

'Welnee, ik begrijp alleen niet wat hij ermee bedoelde, ik begrijp ook jouw reactie niet.' Het moet vast nog indalen, dacht ze. Dat kon niet anders. Wat bedoelde hij met zijn woorden? Was het een losse flodder? Hoe had hij geklonken? Eerst wist ze dat niet, later, tijdens de rit naar huis, had ze aan irritatie gedacht, maar sloeg dat ergens op?

'Die woorden hebben echt niets te betekenen,' zei Anita op de toon van iemand die tot een onweerlegbare slotsom was gekomen.

Ze greep haar moeders hand. 'Probeer alsjeblieft positief te denken.'

Anita zweeg. Skye liet haar hand los. Om even tot zichzelf te komen, keek ze om zich heen door de ruimte die voor haar het hart van het huis was. De grote keuken was sfeervol en gezellig, aan de muurkant van de lange eettafel stond een bank vol kussens. Hun zesjarige rode Maine Coon Marley lag er opgerold op te slapen. Er was veel gebruikgemaakt van hout, wat de ruimte een landelijke uitstraling gaf. De keuken was de fijnste plek in het huis en ze zaten er vaak.

De euforie in Skye werd vervangen door iets zwaars, iets lelijks terwijl ze haar moeder bekeek. 'Ik wil dat je nog eens nadenkt over wat ik je heb verteld. Laat het tot je doordringen. Na al die jaren sprak je man twee woorden en jij zit erbij alsof je te horen hebt gekregen dat je drie keer zonder verdoving een wortelkanaalbehandeling krijgt.'

Anita trok een gezicht en maakte een handgebaar: niet zo overdrijven. 'Daar heb ik een reden voor. Jaren geleden mompelde Jason ook al iets onverstaanbaars. Toen was hij echt niet te verstaan, maar net als jij kreeg ik hoop. Ik zat elke dag bij hem, prikkelde hem te herhalen wat hij had gezegd. Het is nooit meer gebeurd.' Ze keek Skye doordringend aan. 'Nooit.'

'Mam, er zijn twee dingen waar een mens zo lang mogelijk aan moet vasthouden: maagdelijkheid en vertrouwen. Ik ben het laatste nog lang niet kwijt en ben dat ook niet van plan.'

Anita grimaste. 'Ik ga zo naar hem toe,' zei ze, waar Skye blij om was. Eindelijk een reactie die goed voelde.

'Ik kan helaas niet met je mee.' Haar vriend Graham kwam zo langs. Ze had hem dat eerder via een appje gevraagd zodat ze hem het nieuws kon vertellen en ze moest over anderhalf uur op haar werk zijn, iets wat ze doorgaans met veel plezier deed, ook al had ze een vrije zaterdag. 'Miranda heeft me nodig. Een bruidspaar heeft nogal wat eisen. We willen ze graag tegemoetkomen. Ze wensen een bepaalde leliesoort die heel moeilijk te krijgen is. Ik zal je er niet mee vermoeien. Ik eet ook bij haar.'

Anita stond op. 'Dan zie ik je vanavond wel.'

'Bel me als hij iets zegt, oké?'

Ze keek haar dochter sceptisch aan. ‘Reken nergens op.’

Anita was net weg toen Graham voor de deur stond. ‘Dat zijn de appjes.’ ‘Kom snel, ik moet je wat geweldigs vertellen.’ Hij grijsde. ‘Hier ben ik, *shoot*.’ Terwijl ze hem stevig vasthield, vertelde ze over haar vader.

Hij liet langzaam zijn greep verslappen en nam haar gezicht in zijn handen. ‘Dat meen je, wat goed!’

Ze gaf hem een zoen. Heerlijk dat hij haar altijd steunde.

Ze liepen samen naar de keuken. Graham aaide Marley die direct op zijn rug ging liggen, zijn poten omhoog. De kat vond het heerlijk om over zijn buik geaaid te worden. Skye keek het even vertederd aan en wendde zich af om koffie te zetten.

‘Het is een begin van herstel, toch?’ Zeg alsjeblieft ja.

Achter haar bleef het stil. Zo stil dat ze zich omdraaide en zag dat hij nog steeds Marley aan het aaien was, al leek Graham in gedachten. Hij had mooie grote handen. De handen van een werkman: Graham Smeets was vierentwintig en timmerman in het bedrijf van zijn oom. Ze had hem leren kennen toen hij voor een rouwboekje voor zijn oma kwam. De week erop was hij teruggekomen en had haar mee uit gevraagd. Hij was knap met zijn lichtblauwe ogen, donkere haar en zijn brede schouders en ze vond het fijn dat hij lang was, zo’n een meter vijfennegentig. Haar moeder liet weleens doorschemeren dat ze geen hoge pet op had van zijn carrière en liever had gezien dat haar dochter met een advocaat of iets dergelijks was thuisgekomen. Soms kon haar moeder behoorlijk arrogant zijn. Was een beroep waarbij je een maatpak droeg zo zaligmakend? Hij verdiende zijn brood op een manier waar hij gelukkig van werd, net als Skye.

‘Waar denk je aan?’ vroeg ze. ‘Ben je het niet met me eens?’

Graham keek op. ‘Je vader ligt al achttien jaar in een verzorgingshuis terwijl jullie een kast van een huis hebben en, neem me niet kwalijk, je moeder heeft geld genoeg, nietwaar?’

Skye knikte. Tijdens haar jeugd waren andere kinderen vaak ja-loers. Ze had rijke ouders, dat moest wel omdat ze in een groot vrijstaand huis in Berkhout woonden dat omgeven werd door grasland,

bomen en zelfs een appelboomgaard. Toen kinderen doorkregen dat er geen vader was, veranderde de jaloezie in medelijden en vertelde Skye dat ze zo riant konden wonen omdat haar moeder door een erfenis vermogend was geworden.

‘Ik vraag me af waarom ze niet een verpleegkundige huurt die voor je vader zorgt, maar dan gewoon thuis. Dan kunnen jullie veel vaker tegen hem praten en zal een eventueel herstel in zijn verwrouwe omgeving meer kans van slagen hebben. Zeker nu hij twee woorden heeft gesproken denk ik: haal hem naar huis.’

Skye liet de koffie voor wat het was en liep op hem af. Ze greep zijn handen, boog voorover en kuste hem. ‘Je wil niet weten hoe goed het me doet dat je dit zegt. Ik heb het al zo vaak geopperd, mijn moeder wil er niets van weten. Ze denkt dat hij veel betere zorg krijgt waar hij nu is.’ Ze ging bij hem op schoot zitten.

Graham sloeg zijn armen om haar middel. ‘Zoek naar privéverpleegkundigen. Bedenk of je iemand hier wil laten inwonen, als zoiets kan, voor het geval er ’s nachts iets is. Misschien kun je via een thuiszorgorganisatie meerdere personen krijgen, in ploegendienst. Zorg dat je overal aan hebt gedacht en alles weet voordat je er weer over begint.’

Ze bleven enige tijd zo zitten, genietend van elkaars warmte. Over niet al te lange tijd zou ze deze intimiteit moeten missen. Zijn oom had een enorm project binnengehaald, alleen was dat in Kroatië. Een oude vriend van hem had daar een vakantiepark gekocht. Er moest veel aan gebeuren en Graham had eerst met Skye overlegd voordat hij bevestigend antwoordde mee te gaan. Het kon wel twee of drie maanden duren. Skye zou hem nooit in de weg staan. ‘Ik ga je zo missen,’ zei ze.

‘Ik jou ook. We bellen, appen, facetimen. Voorlopig ben ik nog niet weg, al moet ik wel veel voorbereiden.’

Terwijl ze met haar wang tegen zijn nek leunde, kreeg ze het gevoel dat alles op losse schroeven stond. Dat er van alles gebeurde en zij vanaf de zijlijn toekeek. Alsof er een ondoordringbare glazen wand tussen haar en haar dierbaren stond en ze werd bang. Al een tijdje voelde ze de angst voor iets wat niet zichtbaar was, alsof ie-

mand wachtte op het juiste moment om haar aan te vallen. Het zou normaal zijn haar angsten met haar vriend te delen, maar dat wilde ze hem niet aandoen. Aan de ene kant wist ze niet honderd procent zeker dat haar gevoel juist was en ze wilde hem niet bezorgd maken. Graham zou direct alles in zijn leven omgooien, dus ook zijn oom afzeggen, als hij het gevoel had dat Skye hem hard nodig had, in gevaar was of zich zo voelde. Zo zat hij in elkaar, haar grote rots. Plotseling voelde ze zich doodmoe. Verdriet is eenzaam, wist ze. Je kunt het niet altijd delen en met pijn, angst of zorgen was dat net zo.

Onverwacht kreeg ze het gevoel iets te zijn vergeten. Graham verstevigde zijn greep op haar, alsof hij voelde dat ze het nodig had en ze was hem daar dankbaar voor. Toch kon ze haar gevoel niet verklaren, wat had ze gemist? Ze kon er niet opkomen en voor nu legde ze zich erbij neer. Haar onderbewuste wilde haar iets vertellen, maar ze kon het niet verstaan.

3

Miranda's Bloemisterij was gelegen aan het Betje Wolffplein, een winkelcentrum in de wijk Kersenboogerd van de gemeente Hoorn. Na het werk was Skye achter Miranda aangerezen, naar haar woning, zo'n tien minuten bij de bloemisterij vandaan. Daar waren ze met een kop thee aan tafel gaan zitten.

'Gaat het met je?' vroeg Miranda. 'Je lijkt een beetje afwezig vandaag.'

'Mijn vader.' Skye vertelde wat er was gebeurd en wat het gesprek met Graham met haar had gedaan. Ze had het Miranda niet eerder willen vertellen voordat ze alles met betrekking tot de bestelling van de bloemen voor elkaar hadden.

Miranda schoof haar laptop opzij. 'Wat denk je dat je vader bedoelde?'

'Wat kun je maken van de woorden "ik niet"?' Ze keek op haar mobiel of er een appje van haar moeder was: niets. 'En dat na achttien jaar zwijgen.'

Niet voor het eerst vertelde ze aan Miranda hoe het destijds was gegaan. Toen haar vader 's nachts geluid had gehoord, was hij naar beneden gelopen om polshoogte te nemen. De inbreker had hem met een knuppel zo hard op zijn hoofd geslagen dat hij wekenlang tussen dood en leven had gezweefd. Haar moeder had eerst de hulpdiensten gebeld toen ze haar vader had gevonden, daarna had ze de knuppel gezien en had die stevig vastgehouden toen ze via de openstaande zijdeur naar buiten was gegaan, doodsbang, maar ze moest weten of de inbreker er nog was. Ze had daarna de deur gesloten en was bij haar man gebleven tot de ambulance en politie arriveerden.

De politie stelde een onderzoek in, nam vingerafdrukken en foto's, de knuppel werd veiliggesteld en meegenomen. Uiteraard zaten er vingerafdrukken van haar moeder op, ze had het ding tenslotte vastgepakt, bovendien was de knuppel van haar, meer afdrukken

werden er niet op gevonden. Haar moeder werd flink aan de tand gevoeld, maar ze werd na uren ondervragen niet langer verdacht. De dader had waarschijnlijk handschoenen gedragen en had de gelegenheid de knuppel op te merken, die in een standaard in een hoek van de kamer stond. Buiten werden een schroevendraaier en klein gereedschap gevonden om het slot te forceren.

‘Wat moest jouw moeder eigenlijk met een knuppel?’ vroeg Miranda. ‘Ik bedoel, waarom stond hij in het zicht?’

‘Mijn opa zat ooit op honkbal, niet dat hij daar heel goed in was, maar zijn beste vriend wel. Die overleed door een tragisch ongeluk en de ouders van die vriend gaven de knuppel aan mijn opa. Mijn moeder weet niet beter dan dat dat ding er altijd al is geweest.’

‘En staat die knuppel er nog steeds, nadat jouw vader ermee is geslagen?’

Skye knikte. ‘Wel op een andere, minder zichtbare plek. Ik begrijp dat je dat heel raar vindt, vind ik ook, maar ik ga er geen ruzie meer om maken. Dat verlies ik toch steeds.’ Ze dacht aan haar vader. ‘Weet je dat ik zijn stem nu voor het eerst heb gehoord?’ zei ze.

Miranda glimlachte. ‘Je hebt zijn stem tot je vierde gehoord, alleen weet je dat niet meer. En natuurlijk op video.’

‘Touché.’ Ze trommelde met haar vingers op tafel. ‘Ik niet ... Bedoelde hij soms: ik kon de dader niet pakken?’

Wat Skye niet te verteren vond was dat de dader nooit werd gevonden. Hij had, voordat haar vader naar beneden kwam, kans gezien een kostbaar gouden beeldje en geld te pakken. Haar vader had zijn portemonnee in zijn colbert gestoken en over een stoelleuning gehangen. Iets waar haar moeder, zo vertelde ze eens, zo’n hekel aan had. Ze hield niet van jassen, vesten en colberts over een stoel, net zomin als schoenen en tassen op de grond. Dat was er bij Skye altijd ingestampt, bloedirritant, zeker als je moe uit school kwam en eerst even wilde zitten voor je alles opruimde.

‘Ik weet dat je vaak tegen hem praat, heb je iets gezegd waardoor je deze woorden uitlokte?’

Skye dacht na. ‘Dat zou niet best zijn. Ik zei dat ik van mijn moeder hou en ik heb gezegd dat ik de man mis die ik nooit heb gekend.’

Verder over zijn tuinieren en dat ik, net als hij, dol ben op bloemen. Ik denk dat het weinig te maken heeft met wat ik heb gezegd, ik lokte niets uit.'

'Er is toch enige activiteit in zijn hersenen waargenomen?' vroeg Miranda, die er niet verder op doorging. 'Ik bedoel dat hij niet her-sedood is.'

'Artsen spreken over een niet-responsief waaksyndroom. Dat houdt in dat mensen spontaan hun ogen openen of na prikkels. Er is sprake van een slaap-waakritme en oogbewegingen zijn mogelijk, maar het volgen van bewegingen met de ogen weer niet.'

'Eventuele reacties blijven dus reflexmatig. Is het mogelijk dat hij uit deze toestand raakt?'

'Het kan zijn dat hij na al die jaren in een laagbewuste toestand verkeert.'

'Kun je dan reacties verwachten? Bijvoorbeeld als je tegen hem praat?'

'Zijn arts legde uit dat in een laagbewuste toestand hij minimale, maar duidelijke gedragsreacties kan vertonen. Hij doelt dan op bewustzijn van zicht of de omgeving, het volgen van personen en voorwerpen en meer gerichte reacties. Of stel dat ik een lepel bij zijn lippen houd dat hij dan zijn mond opent. Emotionele reacties zijn zelfs mogelijk, lachen, huilen.'

'Dat zou dus echt geweldig zijn. Het zou een teken van leven zijn.'

'Precies. Mijn moeder is nu bij hem. Ik zou graag willen dat ze iets van zich laat horen.'

'Als er iets is, belt of appt ze je echt wel.' Miranda pakte haar hand over de tafel heen. 'Zou hij zich van zijn omgeving bewust zijn? Hij is al achttien jaar ergens anders en we kunnen niet zeggen dat hij rechtop in bed zit en om zich heen kijkt, of zeg ik nu iets gek?'

'Nee, dat zeg je niet.' Met Miranda praten werkte heilzaam. Skye voelde haar ogen prikken, nu eens niet van verdriet maar van dankbaarheid.

'Dan heb ik het nog niet over wat artsen van jouw plan vinden, of het wel uitvoerbaar is. Ik speel nu even advocaat van de duivel.'

'Ik ben oud genoeg om problemen te zien bij dit verder fantasti-

sche idee. Graham heeft wel gelijk als hij het over feiten heeft dus ik heb eerst wat uitzoek werk te doen voordat ik, voor de zoveelste keer, met mijn moeder hierover in gesprek ga.'

'Je moeder is gewoon bang dat ze het niet aankan waardoor je vader er de dupe van wordt. Dan is hij zijn kamer in Avondlicht kwijt. Ik begrijp wel dat ze niet staat te springen.'

'Geloof me, ik ook, maar het gevoel dat hij thuis moet zijn, is sterker.'

Miranda stond op en haalde een hand door haar korte donkerblonde haar. 'Trek in mijn ovenschotel?'

Miranda kon geweldig koken. Skye glimlachte door haar tranen heen en knikte. Wat ze soms bij haar moeder aan warmte tekortkwam, maakte Miranda meer dan goed. Vaak voelde zij als een moeder. Zo af en toe kon Skye zich daar schuldig over voelen en ze sprak thuis daarom zo weinig mogelijk over Miranda.

Toen Skye twee uur later thuiskwam, was haar moeder niet beneden. Ze begreep er weinig van, aangezien de zwarte Lexus gewoon in de garage stond. Skye liep naar boven en riep, er kwam geen respons. Ze wierp een blik in de sportkamer, de fitnessapparaten stonden er verlaten bij.

In de keuken zette ze een kop thee. Als haar moeder nu maar snel kwam, want Skye wilde dolgraag horen hoe het bezoek bij haar vader was geweest. Hij zou weleens helemaal kunnen ontwaken. Er waren wel vreemdere dingen gebeurd, daarvoor hoefde ze alleen maar het nieuws aan te zetten of een krant open te slaan.

Denkend aan de krant, liep ze met haar thee naar de huiskamer. Haar moeder las het nieuws graag tijdens haar ontbijt. Normaal gesproken bleef de krant op de eettafel liggen, nu kon Skye hem niet vinden. Terwijl ze het late nieuws op de tv keek en haar thee dronk, wachtte ze vol ongeduld. Anita reageerde niet op appjes en was een uur geleden voor het laatst online geweest.

Ze was zo in gedachten verzonken dat het nieuws niet bij haar binnenkwam en ze bijna haar thee morste toen ze eindelijk een bericht van haar moeder kreeg.

Anita
Wacht maar niet op mij. Trusten.

Snel typte ze terug.

Skye
Heeft papa iets gezegd? Waarom ben je nog bij hem?

Het antwoord volgde snel.

Anita
Niets gezegd, maar hij is onrustig.

Skye wist niet wat ze ervan moest denken. Onrustig? Dat was nieuw. Door te ontwaken? Er golfde spanning en ook vreugde door haar buik.

Skye
Geef hem een kus van mij. Iets anders, waar heb je de krant gelaten?

Anita
Is koffie op gemorst. Je hebt weinig gemist en anders lees je hem maar online.

Duidelijk. Ze stelde een andere vraag.

Skye
Je auto staat in de garage. Hoe ben je gegaan?

Anita had het gelezen, maar negeerde Skye en ging offline. Dat voelde niet prettig.

Een harde knal klonk op, Skye slaakte een kreet en voelde haar bloeddruk stijgen. Marley had naast haar op de bank gelegen en hij nam een spurt. Wild om zich heen kijkend zag ze zo snel niets

dat het geluid had veroorzaakt. Nerveus liep ze de kamer door, bekeek de keuken en de gang en ze bleef stokstijf staan. Om de een of andere reden was een ingelijste foto van haar ouders van de wand gevallen. De gang lag bezaaid met glas en de voordeur stond op een kier. Skye wist zeker dat ze de deur had gesloten. Met een sterk gevoel van onbehagen sloot ze hem en ruimde ze de puinzooi op.

Ook al druiste het in tegen alles wat ze voor het voorwerp voelde, toch pakte ze de knuppel op die zoveel leed had veroorzaakt. Angstig liep ze door het huis, paniek had zich vastgezet in haar borst. Pas toen ze er helemaal zeker van was dat er niemand binnen was, ging ze naar haar slaapkamer. De knuppel nam ze met zich mee.

